A°. 1830. N°. 22.

SURINAAM- SCHE KRANT,

DINGSDAG, DEN 16den MAART.

PARAMARIBO, 15 *Maart*; 1830.

Onlangs is in de Fransche dagbladen een berigt medegedeeld wegens eene onderneming, tot welker uitvoering zich te Parijs eene maatschappij gevormd had, en welke niets minder zoude beoogen dan om den Donau en den Rijn, door middel eener gegravene vaart, te verbinden. De voordeelen, welke de uitvoering van dit, sedert eeuwen dikwijls opgewarmde, maar steeds weder opgegeven, ontwerp zoude opleveren, worden in het bedoelde berigt, met echt Fransche welsprekendheid aldus uit een gezet.

» Door het graven van die vaart zullen de twee grootste rivieren van Europa er slechts ééne uitmaken. Door eene wijduitgestrekte binnenlandsche scheepvaart zullen de twee uiteinden van Europa met elkander vereenigd worden. De reiziger, die zich te Londen inscheept zal door middel der Hollandsche vaarten en rivieren, Konstantinopel, kunnen bereiken, zonder een voet aan wal te zetten; wat meer is hij zal op die wijze, door geheel het vaste land van Europa heen tot aan het einde van Ethiopie kunnen reizen. De schoonste gewesten der aarde, de kusten van den Bosporus en van klein Azie, zullen dan als voor onze deur liggen. Londensche stoombooten zullen de geheele kust der Zwarte zee bevaren: en indien de Russische Regering, door een edelen naijver bezield, een kanaal van de Zwarte zee naar de Kaspische wil graven, dan kunnen wij te water tot aan den voet van den Himalaija doordringen.... Wij durven het gerustelijk beweren, het door ons ontworpen kanaal zal voor de wereld nog nuttiger worden, dan dat, hetwelk men door de landengte van Panama *wil* graven."

Mag men voorts aan dat berigt geloof slaan, dan is niets gemakkelijker, dan de uitvoering van dat ontwerp. Men zoude namelijk het bed van den Donau, van Ulm opwaarts tot Stuhlingen (waarschijnlijk Tuttlingen) verbreeden en uitdiepen, vervolgens van laatstgemelde plaats af, in de strekking van de Kintzig, door het Zwarte woud heen, een kanaal naar den Rijn graven.

Zonder eene naauwkeurige kennis der plaatselijke gesteldheid, is het moeijelijk te beoordeelen, of de uitvoeringen van dit ontwerp aan mindere zwarigheden onderhevig is, dan dat, hetwelk in 1827 door den Heer *de Ferussac* is voorgesteld geworden, die, in zijn werkje: *Sur l' union de la Mer Noire et de l' Atlantique*, voorstelde, om den Donau met den Main en Rijn te verbinden door middel van een kanaal tusschen de riviertjes de *Altmühl* en de *Rezat*; de onuitvoerbaarheid van welk ontwerp destijds door vele bekwame mannen in Duitschland is aangewezen geworden.

Maar is het wel waarschijnlijk dat diegenen, welke sedert langen tijd, met grondige kennis van zaken, naar de middelen gezocht hebben, om de vereeniging der bedoelde rivieren te bewerken, niet op het denkbeeld zouden gekomen zijn, om den thans voorgestelden weg in te slaan, indien bij denzelven wezenlijk geene onoverkomelijke zwarigheden gevonden wierden? Indien men daarenboven op den kermisstijl van het aangehaalde berigt let, dan kan men zich naauwlijks onthouden om ook op dit geval toe te passen hetgeen de Heer *de Ferussac* in het bovengenoemde werkje van zijne landgenooten in het algemeen zeide: » dat zij namelijk, met eene ongeloofelijke ligtzinnigheid, en zonder overleg, de meest buitengewone en onbekookte ontwerpen verzinnen; en in overleg en bedachtzaamheid voor andere volken verre moeten achter staan."

Het juweelen halssieraad, dat alhier te Parijs, voor de aanstaande koningin van Spanje met diamanten, tot de spaansche kroon behoorende, vervaardigd was, is op het punt geweest om gestolen te worden, daar de diligence, in welke de juwelier *Garrette* met deze kostbaarheden naar Madrid terugkeerde in Spanje door roovers aangevallen en alleen door de voorzigtigheid van den conducteur van den wagen de doos met die diamanten behouden is geworden.

— Het schijnt, dat, ten gevolge der bevelen van den prefect van politie, eene zeer groote menigte wapenen in beslag genomen is, en reeds twintig kisten daarmede gevuld, op de griffie der regtbank van correctionele politie gebragt zijn, waaruit men opmaakt, dat deze zaak geregtelijk onderzocht zal worden.

— Zijne Koninklijke Hoogheid de hertog van *Orléans* heeft aan den heer *Eijnard* drie duizend francs gezonden, tot bevordering van de opvoeding der jeugd in Griekenland.

— Aan de akademie van wetenschappen zijn door zekeren heer *Mafioli* zes armstoelen en eene canapé van glas, en wel van zeer fijne glasdraad vervaardigd, aangeboden. De maker beweert, dat de stoelen zeer sterk zijn.

Uit Londen verneemt men, dat de stoomboot *de Adelaide*, welke voornamelijk gebezigd werd tot de vaart van Dublin op Kingstown, alsmede om schepen uit de haven van Dublin te slepen, aldaar geheel door brand is vergaan. Al het volk op dezelve was, bij het ontstaan van het onheil, in diepen slaap gedompeld, en had, door voorbijgangers, welke den brand ontwaarden gewekt, nog maar naauwelijks den tijd om de woede der vlamme te ontkomen.

Uit Berlijn meldt men dat de hoogleeraar *Perrot*, die bezig is met het doen eener wetenschappelijke reis, met zijne reisgenooten in het St. Joris-klooster, aan den voet van den berg Ararat is aangekomen, waar hij zich nog in het begin van october bevond. Twee malen heeft hij beproefd den Ararat te bestijgen; de eerste maal klom hij 13,000 voeten hoog, doch moest wegens de schrikkelijke steilte van den oostelijken overhang van den berg het verder klimmen staken; bij de tweede poging kon hij ook den top niet bereiken, maar klom 15,000 fransche voeten hoog dus hooger dan de spits van den Montblanc, en bleef naar zijne berekening nog 2000 voeten beneden de kruin. Hij zou, zoo het weder zulks toeliet, nog eene poging aanwenden om tot de spits te geraken. Op het hoogste punt, waar hij gekomen was, heeft hij een houten kruis geplant met een latijnsch opschrift, inhoudende, dat onder de regering van keizer *Nicolaas* deze heilige plaats voor het christelijk geloof gewapenderhand veroverd is door den generaal *Paskewitsch Erivanski* in het jaar des Heeren 1827.

— Onlangs heeft men te Stolpe (Pommeren), een uitgeleerden bedrieger opgevigt. Zich als doofstom doende opgeven, en ook als zoodanig zich gedragende, had hij zich in zijn vaderland (Holland) aan de conscriptie weten te onttrekken, vervolgens op eene reis door Munster, Hanover, Kassel, Luneburg, Hamburg, Schwerin, Berlijn, Dantzig en Koningsberg, zoo volkomen de rol eens doofstommen gespeeld, dat hij overal medelijden en ondersteuning vond, ja zelfs 33 weken in het gasthuis te Elbing doorbragt, zonder zich te verraden. Deze persoon, die *Goldstein* geheeten, 24 jaren oud en van de Mozaïsche godsdienst is, heeft vroeger met een gezelschap paardrijders Holland, Frankrijk, Italië, Engeland, Duitschland, Hongarije, Rusland en Denemarken doorreisd, spreekt verscheiden vreemde talen, het gemakkelijkst echter Hollandsch, Duitsch en Fransch. Een de Neustadt gepleegde diefstal heeft hem eintelijk doen verdacht worden en ontmaskerd.

— In ceuta nacht heeft men een lorrenzoeker in hechtenis genomen, die zich verstoken had onder de deur van den politie commissaris *Galcon*, en in wiens das achttien duizend francs in bankpapier gevonden zijn.

Een ongeluk, waarvan kortelings het dorp Breukelen, bij Utrecht, het tooneel was, kan aan dronkenschap worden toegeschreven. Twee personen krijgen twist in een herberg of kroeg en beledigen elkander. De een te huis komende wordt door zijnen vader tot wraak aangezet; hij neemt een mes, snelt het huis weder uit, en ontmoet zijnen belediger, die hem juist wilde opzoeken om zich met hem te verzoenen. Alleen aan de wraak gehoor gevende, valt hij den anderen aan en vermoordt hem. De moordenaar is gevat en naar Utrecht gevoerd. De vermoorde laat vrouw en 4 kinderen na.

Eene tweede gebeurtenis in het Colemborgsche Veld, nabij de stad Culemborg, voorgevallen, is allerijsselijkst. Zekere *Paulus Kiep*, kooiman op eene eende-kooi, komt 's avonds bij zijne vrouw en kinderen te huis; beklaagt zich dat hij door een zijner schuldeischers zoo hard is aangesproken, dat hij radeloos is. Zijne vrouw, die zich met de kinderen reeds te bed had begeven, zoekt hem gerust te stellen, alzoo de dochter haar heeft hooren zeggen: » *God zal ons wel* » *verder helpen!*" Doch de zwaarmoedige of radelooze man grijpt een mes, snijdt zijne vrouw in het bed den hals af, wil ook zijne kinderen vermoorden, die het gelukkig ontvlugten, steekt zijne woning in brand en berooft eindelijk zich zelven van het leven. Hij werd in het veld dood gevonden.

Onder de petitien, waarop onlangs in de Tweede kamer der staten Generaal rapport is uitgebragt, bevond zich eene van *Adbert Derksen*, bij Arnhem, welke te kennen geeft, dat het hem gelukt is om in de Openbaring van Johannes een onfeilbaar middel te vinden tot bevordering van het heil des land en van de eendragt onder de ingezetenen. Hij verzoekt, dat de Vergadering hem toesta, slechts ééne preek voor haar te komen doen waarin hij zich sterk maakt Hun Edel Mogenden gezamenlijk te bekeeren, met welke bekeering dan het Duizendjarig Rijk een aanvang zou nemen. De Commissie, hoezeer niets vuriger wenschende, dan dat dit Rijk zoo spoedig mogelijk verschijnen moge, stelde echter voor dit verzoekschrift ter zijde te leggen, waartoe de Vergadering besloot.

MENGELWERK.

VISSLACODI, DE INDIAANSCHE WEDUWE.

Wanneer de Indiaan zijne laatste oogenblikken voelt naderen, wordt hij naar den oever van den *Ganges* gedragen, om voor de laatstemaal zijne handen met deszelfs water te bevochtigen, en, met den blik ten hemel en in de ruime natuur rondom zich henen, den laatsten adem uit te blazen. Men houdt het huis, binnen welks muren iemand gestorven is, voor onrein, en ieder een haast zich daarom, zoodra hij den gevaarlijken toestand eens kranken bespeurt, hem op den weg des hemels, gelijk zij de boorden van den *Ganges* noemen, te helpen dragen.

Deze gewoonte moge aan het bijgeloof zijnen oorsprong te danken hebben, maar wie toch zou niet liever aan den lagchenden, bloemrijken, over eener heldere rivier, dan in eene bedompte, treurige ziekenkamer, van het leven scheiden. Als de golf des waters daar henen stroomt en eene andere haar opvolgt en nog duizenden zich met haar vereenigen en tegen den oever breken, alvorens het laatste oogenblik daar is — de

de dunne wolkjes aan den hemel voorbij zweven en de eene voor de andere al plaats maakt — dan nog eenmaal de hand in den klaren stroom gedoopt, nog eenmaal de frische, verkwikkende, lucht ingeademd, en zacht gaat men uit het leven en eindigt zijne loopbaan even als de golf en het drijvende wolkje.

Aan den oever der rivier, waarin de Indiaan eenen zigtbaren God erkent, ziet men vaak de treffendste tooneelen; vooral wanneer een vader des huisgezins het hoofd in den schoot der teedermimnende echtgenoote leggende en omringd door weenende kinderen, den dood te gemoet ziet. Het was bij een tooneel van dien aard, dat eens een reiziger staan bleef, en den moed en stille gelatenheid bewonderde der vrouw, die met eenen helderen blik de laatste oogenblikken van haren stervenden echtvriend veraangenaamde.

VISSIACODI, dus was haar naam, had, tot den laatsten oogenblik toe, hare standvastigheid niet verloochend, en geen enkele traan had haren waren gemoedstoestand doen kennen. Maar toen nu eindelijk die oogen zich sloten, die met teedere liefde tot nog toe haar aangeblikt hadden, toen brak haar het hart en stroomde ook een tranenvloed uit hare oogen; terwijl het besluit in hare ziel vaststond den teedergeliefden echtgenoot in het dal des doods na te volgen; want het leven zonder den geliefden was voor haar geen leven meer.

Te vergeefs hield men haar hare kinderen voor; buiten den man harer liefde was haar niets meer dierbaar: in hem was haar alles ontvallen. Vruchteloos sprak men van de wetten der *Engelschen*, die haar ontwerp zouden verhinderen: « voor geld zouden zij zich wel laten vinden; daarvoor toch was alles bij hen veil :" was haar antwoord.

Onherroepelijk was haar besluit genomen om hare asch met die van haren verstorven echtgenoot te vereenigen en hare bloedverwanten namen het noodige in het werk stellen, om het verlof tot hare zelfsverbranding te verwerven. De zekerheid, dat zij den geliefden volgen zoude, stortte eene kalme bedaardheid en eene soort van opgeruimdheid in haar hart, alsof zij reeds tot eene andere wereld behoorde. Al den haar nog overgebleven tijd wijdde zij geheel en al aan hare kinderen toe, waarvan zij zich niet wilde scheiden, tot dat men haar kwam zeggen, dat alles tot de voorgenomen plegtigheid gereed was.

Feestelijk opgeschikt in witte gewaden, ging de togt langs den oever der heilige rivier. Hare geheel familie begeleidede haar; naast haar gingen hare moeder en zuster. De treurmuzijk, die langzaam en plegtig zich hooren liet, maakte een sterk contrast met de weltevredenheid en blijgeestigheid, die op haar gelaat te lezen was.

Digt bij den vloed was de houtstapel opgerigt. Op denzelven lag het lijk des mans. VISSIACODI vestigde hare blikken op dit dierbaar overschot, drukte voor de laatste maal hare kinderen aan haar hart en gaf toen een teeken, dat men hen zoude weg voeren. Thans scheen de Natuur haar regt op het hart der moeder te willen doen gelden en overvloedige tranen stroomden langs hare wangen; maar slechts eenige oogenblikken behield de moederlijke teederheid de overhand en weldra had zij zich zelve genoegzaam hersteld. Alleen nadert zij thans den houtstapel, gaat driemalen met langzame, plegtige, schreden rondom denzelven en werpt bloemen op het ziellooze ligchaam. Hare moeder en zuster trekken haar het witte gewaad uit en doen haar een ander graauw kleed aan. Nu echter mogen zij haar niet meer naderen; reeds behoort zij niet meer aan de aarde en elke aanraking zou haar verontreinigen. Zoo treed zij nu naar den uitersten rand van den heiligen vloed. Driemalen ziet zij opwaarts naar den hemel; driemalen werpt zij bloemen in den *Ganges*. Zij verbreekt haar halssnoer en werpt de stukken met den trouwring in de golven. Vervolgens zalft zij zich het voorhoofd en de borst, mompelt stil verscheidene gebeden, schept driemalen in hare holle hand water uit de rivier en drinkt driemalen van het zelve. — Thans grijpt zij eenen brandenden fakkel, waarmede zij zich de vingeren brandt om hare standvastigheid op den toets te stellen, maar VISSIACODI vertrekt haar gelaat niet en is alzoo waardig bevonden. Zij bestijgt moedig den houtstapel, neemt het hoofd van haren echtgenoot in hare armen, roept zijnen naam luidkeels uit en steekt eigenhandig den brand in het met allerlei ligt ontvlambare stoffen doorweefde hout.

Snel klimt de vlam omhoog. De aanschouwers ijlen nu toe, werpen eene menigte reukwerk, om haar ras te doen verstikken, in het vuur en bedekken haar met hout. Eene woeste muzijk laat zich hooren en verdooft het geraas der knappende vlammen, terwijl de kreten van toejuiching der menigte van alle zijden ten hemel rijzen en haar met den doorgestanen strijd en de behaalde zege geluk wenschen.

EDICTALE CITATIE.

Den Exploicteur bij den Hove van *Civiele en Krimineele Justitie der Kolonie Suriname*, dagvaard bij dezen alle bekende en onbekende Crediteuren van de navolgende personen als van:

JACQUES GODEFROIJ, wegens het provenue van op den 6 Februarij 1829, bij Executie verkocht Erf, aan de *Saramaccastraat*, Lª. D. Nº. 558.

Van JOSEPH LOUIS NAHAR, J. P. NAHAR, SIMON MOZES NAHAR, en SUSANNA ELISABETH NAHAR, wegens het provenue van op den 6 Februarij 1829, bij Executie verkocht Huis en Erf, aan de *Hoogestraat*, Lª. D. Nº. 797.

Van DAVID NICOLAAS JOHANNES KOK, wegens het provenue van op den 20 Februarij 1829, bij Executie verkocht Erf en Gebouwen, aan de *Pontewerfstraat*, Lª. D. Nº. 501.

Van ANTHONIJ NICOLAAS LOUIS, wegens het provenue van op den 6 Maart 1829, bij Executie verkocht Huis en Erf, aan de *Hoogestraat*, Lª. D. Nº. 799.

Van JOHANNA FREDERIKA FEUTH, wegens het provenue van op den 4 September 1829, bij Executie verkocht Huis en Erf, aan de *Graven-* of *Soldatenstraat*, Lª. D. Nº 62.

Van THOMAS LAW, wegens het provenue van den op den 17 September 1829, bij Executie verkochte Plantagie *Buckleburij* cum annex, in het opper district *Nickerie*, bekend onder de loten Nº. 201 en 202.

Van SUSANNA van DONKERMAN, wegens het provenue van op den 25 September 1829, bij Executie verkocht Erf en Gebouwen, aan de *Graven-* of *Soldatenstraat*, Lª. D. Nº. 55.

En zulks om te compareren ofte gemagtigden te zenden, ter præ et concurrentie rolle van den Hove van *Civiele en Krimineele Justitie der Kolonie Suriname*, welke gehouden zal worden op den 9 April 1830, en aldaar te zien dienen van relaas en bijlagen, voorts hunne Sustenuen van præ et concurrentie op te geven en met den impetrant voort te procederen als naar stijle.

En opdat niemand hier van eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo*, den 12 Maart 1830.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

ADVERTENTIËN.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den *Hove van Civiele en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag, den 19 Maart, 1830, 's morgens de Klokke *Negen* uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civiele en Crimineele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen, de volgende Slaven, met namen als:

Sambo, Dauphijn, Sergeant, Figeland, Soldaat, Luitenant, Bonaparte, Cezar, Merrie, Martina, America, Azia, Filica, Silvia, Dina, Elizabeth, Daniel, John, Sophia, Rosaminde, Jan, Jeanette, Charlotte, Eduard en *Marianne*, aankomende den Boedel M. A. WOLF.

Toetoeba en *Jan*, aankomende JOHANNA van VAN OMMEREN.

Paramaribo, 11 Maart, 1830.

De Ondergeteekende zal *HEDEN OCHTEND*, ten *Negen* uren, bij den Vendumeester M. A. SALOMONS, op *VENDU* doen verkoopen:

Een fraai zwart *Chais-Paard*, *Chais* en *Tuigen*.

Voorts een Negermeisje, genaamd ANNA, aankomende den Heer C. F. MARQUARD.

Paramaribo, 16 *Maart*, 1830.
H. A. BUHK.

De Ondergeteekende heeft per het Schip *de Onderneming*, gevoerd door Kapt. H. EELTJES, van *Middelburg*, ontvangen:

Beste Zeeuwsche Aardappelen en Ajuin; *Boter* in 14 ℔ vaatjes; Hammen; Z. M. en Komijne Kaazen; Bolpens; Worst en Saucijsjes; Zalm in blik; beste roode Wijn in kleine fusten: Madera en Malaga Wijnen, in mandjes van 2 dozijn.

En in voorraad: Best uitgezocht Vleesch in ½ en ¼ tonnen; alsmede Rookspek in ¼ tonnen; — voorts expresselijk vervaardigde Neger Duffels, en meer andere Goederen.

H. P. VAN MARK.

*** Wordt te Huur gevraagd: een bekwame MARQUEUR; — adres ter dezer Drukkerij.

De Ondergeteekende, Executrice van den Boedel wijlen hare Echtgenoot, verzoekt alle diegenen, dewelke eenige pretentie mogten hebben ten laste denzelven, daarvan bij haar opgave te doen, ten einde na accoord bevinding, betaling te erlangen.

Paramaribo, 13 *Maart*, 1830.
De WED. F. SCHWAAN,
geb. *MELCHERS*.

P. D. VAN DE VIJVER, zal op Dingsdag, den 23sten dezer, 's namiddags ten *Vier* uren, ten zijnen Huize, door den Vendumeester M. A. SALOMONS, op *VENDU* verkoopen: Wel onderhoudene Meubelen, Zilver, Pleet- en Glaswerk; — alsmede de Negerin, genaamd MARGO, met haar kind HENDRIKA. De Goederen zijn te bezigtigen *twee* dagen voor de Verkoopdag.

*** Op aanstaande Donderdag, den 25sten en Dingsdag, den 30sten dezer, zal door de Vendumeesteresse de Wed. C. S. GOMPERTS, ten Huize van den WelEd. Gestr. Heer Q. G. PICHOT, op *VENDU* worden verkocht: Wel onderhoudene Meubelen, Zilver-, Pleet- en Glaswerk, en Slaven.

Alsmede het *HUIS* en *ERF*, aan de *Gravenstraat*, Lª. B. Nº. 49.

En het *HUIS* en *ERF*, aan de *Heilige Weg*, Lª. C. Nº. 3.

Kapt. J. J. BART, voerende het gekoperd Fregat Schip *Wilhelmina Maria*, biedt dit Schip aan ter inlading van KOFFIJ; zijnde hij voornemens den 10den der aanstaande maand April, zijnen Brievenzak te sluiten en de terugreize naar *Amsterdam* aan te nemen.

Paramaribo, 15 *Maart*, 1830.

Kapt. G. B. BOS, voerende het Schip *Henriette en Betsij*, is voornemens in het begin der maand April, e. k., van hier naar *Amsterdam* te vertrekken.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 14den dezer, het Schip de Onderneming, Kapt. H. EELTJES, van Middelburg.

Ter Drukkerij van de Erven C. J. FUCHS